

Dosarul nr. 3ra-847/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Alina Antoci, reprezentată de către avocatul Lilia Dobre,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Alina Antoci împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, a fost casată hotărârea din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La data de 22 mai 2017 Alina Antoci a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 17 ianuarie 2013, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 244, a cumpărat imobilul din xxxx și, anume, clădirea de producere cu suprafața totală de 584,6 m. p., cu nr. cadastral xxxx.

A menționat că, după cumpărarea imobilului enunțat, s-a adresat la Consiliul municipal Chișinău cu o cerere privind transmiterea în arendă a terenului aferent imobilului, însă până la moment nu a primit nici un răspuns.

A susținut că, la data de 21 martie 2017, întru soluționarea problemei tergiversării emiterii actului administrativ cu privire la transmiterea în arendă a terenului aferent construcției, s-a adresat la Consiliul municipal Chișinău cu o cerere, prin care a solicitat eliberarea în termen de 30 de zile a actului administrativ enunțat, iar la data de 19 aprilie 2017, prin răspunsul nr. A-2132/17, Consiliul municipal

Chișinău a informat-o că, proiectul deciziei a fost perfectat și coordonat în modul stabilit de legislația în vigoare pe data de 28 decembrie 2015 și acesta urmează a fi pus pe ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal, fără a indica o dată fixă.

A afirmat că, necătând la toate acestea, Consiliul municipal Chișinău, din motive neîntemeiate, tergiversează emiterea actului administrativ.

A solicitat recunoașterea refuzului pârâtului de a stabili relații funciare de arendă asupra lotului de pământ din str. Calea Ieșilor,10 ca neîntemeiat, obligarea pârâtului de a emite actul administrativ cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă asupra lotului de pământ din str. Calea Ieșilor,10 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de către Alina Antoci, a fost constatat faptul nesoluționării cererii depuse de către reprezentantul Alinei Antoci, Dinu Cîrlan în adresa Primăriei mun. Chișinău la data de 21 septembrie 2017 și a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să examineze și să-i ofere Alinei Antoci răspuns la cererea adresată la data de 21 septembrie 2017.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Alina Antoci a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la cerința intimă cu privire la recunoașterea refuzului Consiliului municipal Chișinău de a stabili relații funciare de arendă asupra lotului de pământ din str. Calea Ieșilor,10, mun. Chișinău ca neîntemeiat, instanța de apel a reținut că, la emiterea hotărârii, prima instanță a constatat faptul nesoluționării cererii depuse de reprezentantul Alinei Antoci, Dinu Cîrlan în adresa Primăriei mun. Chișinău la data de 21 septembrie 2017 și a obligat Consiliul municipal Chișinău să examineze și să-i ofere răspuns Alinei Antoci la cererea adresată la data de 21 septembrie 2017, însă soluția respectivă vine în contradicție cu cerințele ce constituie obiectul litigios, cu materialele cauzei și însuși cu constatările instanței, or, însuși intimata a invocat în cererea de chemare în judecată că, nu este de acord cu răspunsul nr. A-2132/17 din 19 aprilie 2017 al Consiliului municipal Chișinău oferit la cererea sa din 21 septembrie 2017, care a fost recepționat de ultima la data de 21 aprilie 2014, probă reținută și de către prima instanță. Cu toate acestea, prima instanță eronat a obligat Consiliul municipal Chișinău să examineze și să-i ofere răspuns Alinei Antoci la cererea adresată la data de 21 septembrie 2017.

Totodată, instanța de apel a statuat că, în cererea de chemare în judecată intimata nu a formulat cerințe cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău de a examina și de a oferi răspuns la cererea adresată la data de 21 septembrie 2017. Respectiv, instanța de apel atestă că, la emiterea hotărârii, prima instanță, contrar art.240 alin. (3) CPC, a depășit limitele pretențiilor din acțiune.

Cu referire la temeinicia cerinței intimă cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău de a emite actul administrativ cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă asupra lotului de pământ din str. Calea Ieșilor,10, instanța de apel a relatat că, conform anexei la dispoziția Primarului general interimar al

mun.Chișinău nr. 11-CMC din 05 octombrie 2017, pe ordinea de zi a ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 09 octombrie 2017, la pct. 13.1 a fost inclusă soluționarea chestiunii cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor,10 cu dna Alina Antoci (f. d. 34, verso).

Drept urmare, instanța de apel a considerat absolut neîntemeiate argumentele intimății indicate în cererea de chemare în judecată precum că, Consiliul municipal Chișinău, din motive neîntemeiate, tergiversează emiterea actului administrativ cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din mun.Chișinău, str. Calea Ieșilor,10.

Instanța de apel a relevat că, la emiterea hotărârii, prima instanță urma să țină cont de faptul că, procedura legală de atribuire în proprietate ori în arendă a loturilor de teren presupune în sine un proces complex. După cum s-a enunțat anterior, instanța poate admite o acțiune în obligare doar în cazul în care refuzul autorității de a soluționa cererea ce se referă la eliberarea actului este nejustificat și afectează drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, rezultând astfel că, limitele dreptului de apreciere al autorității publice sunt date tocmai pînă la începerea declanșării drepturilor fundamentale ale cetățenilor prevăzute de Constituție și alte legi. Răspunsul Consiliului municipal Chișinău din 19 aprilie 2017 poartă un caracter informativ și nu poate fi catalogat ca un refuz, care ar constitui temei de adresare în instanța de contencios administrativ.

La caz, instanța de apel a concluzionat că, în speța dedusă judecătii nu a fost identificat nici un motiv legal, care ar confirma legalitatea cererii intimății cu privire la obligarea apelantului de a elibera actul solicitat. Or, eliberarea sau mai bine zis emiterea actului solicitat de intimată ține de competența exclusivă a unui organ colegial, impune respectarea unei proceduri anumite, care nu a fost finalizată și nu s-a soldat cu un act emis de autoritatea competentă.

Suplimentar, instanța de apel a menționat că, instanțele judecătorești nu pot substitui autoritățile administrației publice locale prin emiterea hotărârilor de obligare a acestora să emită decizii de atribuire a loturilor de teren.

Instanța de apel a mai notat că, după cum reiese din suportul probator, cererea intimății privind stabilirea relațiilor funciare de arendă asupra lotului de pământ din str. Calea Ieșilor,10, mun. Chișinău nu a fost respinsă de către Consiliul municipal Chișinău, aceasta fiind în curs de soluționare.

La data de 15 mai 2019 Alina Antoci, reprezentată de către avocatul Lilia Dobre, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

A menționat că, prin cererea depusă la data de 21 martie 2018 și înregistrată cu nr. A-2132/17 a făcut referire la demersul înaintat anterior cu privire la privatizarea terenului aferent, demers care până în prezent a rămas fără soluționare, astfel, a solicitat eliberarea actului administrativ cu referire la drepturile asupra

terenului din str. Calea Ieșilor,10, mun. Chișinău. Faptul că, intimatul a dat un răspuns evaziv la cererea depusă, poate fi interpretat exclusiv ca o nesoluționare în termen a unei cereri.

A susținut că, din prevederile art. 15 alin. (1) și (2) și 16 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ și ale art. 8 alin. (1) și 12 alin. (1) lit. a) și (2) din Legea cu privire la petiționare rezultă că, prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri se înțelege faptul de a nu răspunde persoanei în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii de către autoritatea publică.

A afirmat că, conform răspunsului oferit și anexat la materialele cauzei de către Primăria mun. Chișinău (f. d. 9), precum și după cum rezultă din proiectul ordinii de zi a ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 09 octombrie 2017, cererea privind soluționarea chestiunii privind transmiterea în arendă a lotului solicitat nici nu a fost soluționată, deși a fost depășit în mod evident termenul de 30 de zile stabilit de legiuitor în acest sens.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia contestată în adresa părților la data de 27 martie 2019.

Astfel, recursul, după data de 15 mai 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Alina Antoci, reprezentată de către avocatul Lilia Dobre, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Alina Antoci, reprezentată de către avocatul Lilia Dobre, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Alina Antoci, reprezentată de către avocatul Lilia Dobre, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Alina Antoci, reprezentată de către avocatul Lilia Dobre, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu